

از گروه جعفر پیشه وری تا جبهه آزادیبخش بلوچستان

۲۳ فروردین ۱۳۹۴ ساعت ۱۴:۳۴

«سیدجعفر جوادزاده» مشهور به «سید جعفر پیشه وری به عنوان رهبر حزب دمکرات آذربایجان شروع کننده این حرکت قومی بود. بحران آذربایجان در ۱۲ شهریور ۱۳۲۴ با تاسیس فرقه دموکرات آذربایجان و با مدیریت و هدایت «جعفر پیشه وری» عضو حزب توده به اوج خود رسید...

ب) بحران ها و مناقشات قومی از ۱۳۲۰ شمسی تا وقوع انقلاب اسلامی

۱۲ شهریور ۱۳۲۴ / ۱۹۴۶ م

غائله گروه جعفر پیشه وری در تبریز

«سیدجعفر جوادزاده» مشهور به «سید جعفر پیشه وری به عنوان رهبر حزب دمکرات آذربایجان شروع کننده این حرکت قومی بود. بحران آذربایجان در ۱۲ شهریور ۱۳۲۴ با تاسیس فرقه دموکرات آذربایجان و با مدیریت و هدایت «جعفر پیشه وری» عضو حزب توده به اوج خود رسید. توجه به بیانیه ۱۲ ماده ای صادره ، از سوی این حزب، ماهیت و اهداف سیاسی آن مشخص می کند. در این بیانیه آمده است ، خود مختاری مدنی برای آذربایجان ، آزادی داخلی در چارچوب تمامیت ارضی ایران ، تشکیل انجمن های ایالتی و ولایتی ، تدریس زبان آذری در مدارس ، افزایش کرسی های نمایندگان آذری در مجلس شورای ملی و تغییر قانون انجمن شهر از جمله مطالبات « جمهوری دموکراتیک آذربایجان » بود. این بحران که با طراحی و پشتیبانی روس ها از «پیشه وری» ایجاد شده بود، با قطع حمایت رهبری کمونیست از آن، بزودی از هم پاشید. با پیشروی قوای دولت مرکزی در آذربایجان و شکستهای سنگین دمکراتها، پیشه وری همراه با دوستان و همراهانش مجبور به ترک وطن شدند. آنها در اواخر شب به مرز جلفا رسیده و بعد وارد شوروی شدند. سرانجام پیشه وری در یک سانحه رانندگی به علت خونریزی زیاد در سال ۱۳۱۵ش، در باکو و در سن ۵۵ سالگی چشم از جهان فرو بست.

غانله حزب کومله به رهبری قاضی محمد

بحران کردستان در سوم بهمن ۱۳۲۴ با تشکیل جمهوری خود مختار مهاباد یعنی درست زمانی که ایران در اشغال نیروهای نظامی دول متفق بود، اوج گرفت. در بیانیه ای که به امضای ۶۰۵ نفر از اعضای اصلی حزب دموکرات رسیده، مطالباتی همچون، خودمختاری برای کردستان در چارچوب ایران، استفاده از زبان کردی در نظام آموزشی و اداری، تشکیل انجمن ایالتی، انتخاب ماموران بومی و ارتقاء سطح زندگی اجتماعی، اقتصادی و آموزشی مردم منطقه درخواست شده است. جمهوری دموکرات مهاباد که به رهبری «قاضی محمد» و تحت حمایت و مدیریت روسها شکل گرفته بود، به دنبال توافق «قوام السلطنه» با روسها و قطع حمایت خارجی از آنها پس از مدت زمان کوتاهی متلاشی شد. نیروهای مرکزی دولت ایران وارد مهاباد شدند، مصطفی بارزانی با جمعی از افرادش در امتداد مرز به سوی شوروی عقب نشینی کرد، قاضی محمد و تنی چند از همدستانش (از جمله سیف قاضی و صدر قاضی) که حمایت محلی نداشتند دستگیر شدند و بعداً پس از محاکمه در دادگاه سیار نظامی، در ۲۳ دی ماه به جرم شورش مسلحانه و تجزیه گوشه ای از کشور محکوم به اعدام و سی ام مارس ۱۹۴۷ (دهم فروردین ۱۳۲۶) در میدان اصلی شهر مهاباد اعدام شدند.

۱۳۴۰ ش / ۱۹۶۲

حزب دموکراتیک بلوچستان

حزب دموکراتیک بلوچستان در دهه ۱۳۴۰ در بغداد شکل گرفته که شاخه بلوچی جبهه «ملی خلق ایران»، ائتلافی از اعضای حزب توده بود که خواستار تشکیل یک دولت دموکراتیک ملی در بلوچستان بود و با تکیه بر این ادعا تقسیم بندی استانهای ایران بر اساس معیار زبان و استفاده از بلوچی در مدارس را خواستار بودند. این حزب پس از انعقاد قرارداد ۱۹۷۵ میان ایران و عراق قطع حمایت صدام از آن عملاً متلاشی شد.

۱۳۴۳ ش / ۱۹۶۵

جبهه آزادیبخش بلوچستان

جبهه آزادیبخش بلوچستان در سال ۱۳۴۳ بود که توسط شخصی به اسم جمعه خان که دوتابعیتی بود (ایران و پاکستان) بود و با همکاری بلوچ های تبعیدی ایرانی در پاکستان و برخی کشورهای عربی تشکیل شد . این جبهه که مورد حمایت عبد خان ، رئیس قبیله سردارزایی در ایران و برخی کشورهای عربی بود ، تا سال ۱۳۵۰ فعالیت داشت و در اوایل دهه ۱۳۵۰ ، پس از توافق ایران و عراق از یک سو و ابراز تمایلی وفاداری سردار زایی به شاه فعالیت آن متوقف شد .

ادامه دارد...

آدرس مطلب :

<https://www.cafetarikh.com/news/۱۹۲۷۰/بلوچستان-آزادیبخش-جبهه-و-پیش-جعفر-گروه>